

Historia obiektu

Budynek został wzniesiony jako dom przedpogrzebowy przy nowym cmentarzu żydowskim, powstałym w latach 1902–1903. Zaprojektował go Max Fleischer, słynny wiedeński architekt, zgodnie z wytycznymi religijnymi dla miejsca, gdzie przygotowywano zmarłego do ostatniej drogi. Wykonawcą była firma budowlana Juliusa Scheera z Gliwic. Otwarcie cmentarza wraz z domem przedpogrzebowym odbyło się 15 listopada 1903 r.

Dom przedpogrzebowy składał się z trzech głównych części: centralnej – reprezentacyjnej sali modlitwowej z wyjściem bezpośrednio na cmentarz, kostnicy – gdzie przygotowywano zmarłego do pochówku zgodnie z przepisami religii żydowskiej, oraz mieszkania stróża.

Do II wojny światowej zarówno cmentarz, jak i obiekt pełniły swoją pierwotną funkcję. Podczas wojny budynek był magazynem wojskowym, nie uległ jednak zniszczeniu. Po 1945 r. cmentarz i dom przedpogrzebowy użytkowała powojenna Gmina Żydowska, działająca w Gliwicach, w części bocznej zaś znajdowało się mieszkanie dozorczy. Z czasem z domu przestano korzystać i zaczął on popadać w ruinę.

W 2003 r. został wpisany do rejestru zabytków, a w 2007 r. Gmina Żydowska przekazała go Miastu Gliwice. W 2012 r. prezydent miasta podjął decyzję o odrestaurowaniu dawnego żydowskiego domu przedpogrzebowego i przekształceniu go w oddział Muzeum w Gliwicach, któremu nadano nazwę Dom Pamięci Żydów Górnośląskich. Rewitalizację zabytkowego obiektu sfinansowano w całości z budżetu Miasta Gliwice.

DOM PAMIĘCI ŻYDÓW GÓRNOŚLĄSKICH

poniedziałek	nieczynne	ul. Ks. Józefa Poniatowskiego 14
wtorek–piątek	10.00–16.00	44-100 Gliwice
sobota	11.00–17.00	tel. +48 605 362 594
niedziela	10.00–15.00	dompamieci@muzeum.gliwice.pl
		www.muzeum.gliwice.pl

Organizatorem Muzeum w Gliwicach jest Miasto Gliwice

DOM PAMIĘCI ŻYDÓW GÓRNOŚLĄSKICH

Max Fleischer, projekt domu przedpogrzebowego i cmentarza w Gliwicach, akwarela, 1902 r.
Dzięki uprzejmości Jewish Museum w Wiedniu

DOM PAMIĘCI ŻYDÓW GÓRNOŚLĄSKICH

Misją nowego oddziału Muzeum w Gliwicach jest badanie i upamiętnianie dziejów Żydów na terenie Górnego Śląska od średniowiecza do współczesności. Jest to również przestrzeń dialogu między różnymi kulturami, religiami oraz narodami – prowadzenia spotkań oraz debat o historii i relacjach wielu społeczności, które niegdyś zamieszkiwały ten obszar.

Zajmujemy się gromadzeniem i udostępnianiem materialnego dziedzictwa Żydów na Górnym Śląsku, a w niedalekiej przyszłości udostępnimy zwiedzającym stałą wystawę historyczną o tej tematyce.

Oferta edukacyjna uzupełnia wiedzę młodzieży szkolnej na temat historii regionu, wzbogacając ją o propozycje dla rodzin z dziećmi. Dom Pamięci to przestrzeń przyjazna wolontariuszom oraz wszystkim, którzy pragną włączyć się w budowanie instytucji otwartej na dialog.

Myśląc o funkcjonowaniu Domu Pamięci Żydów Górnośląskich, należy pamiętać o pobliskim cmentarzu żydowskim. Sąsiedztwo to w naturalny sposób staje się punktem wyjścia do istotnych rozważań o fundamentalnych sprawach dla każdego człowieka – o życiu, śmierci, relacji z Bogiem, a także z drugim człowiekiem. Dom Pamięci jest otwarty dla wszystkich, którzy poszukują przestrzeni do wymiany myśli, nieskrępowanej dyskusji oraz mądrego sposobu spędzania wolnego czasu.